



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De piis precationibus, & diurno, & nocturno tempore frequentandis cap. x

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

uero fortior illo superueniens uicerit eum, uniuersa arma eius auferet, in quibus confidebat, & spolia eius distribuet. Hoc contingit quum diabolus irrumpit in cor hominis, tollens omnem pudorem, & timorem, & omnem recte uiuendi disciplinam subuertens. Verum enim uero quum nullum sit nec maius, nec magis presentaneum remedium in hoc tanto discrimine, quam confugere ad Deum, & ab eo auxilium piis precationibus poscere, deinceps de ipsa oratione & precatione dicamus.

De piis precationibus & diurno, & nocturno tempore frequentandis. Cap. X.

Precationes ergo & orationes frequentes, & humiles nobis maxime necessariae sunt ad expellendas malas cogitationes, & ad superandas tentationes diaboli, atque ad promerendam gratiam castitatis. De precatione siquidem est illa, quae ueri boni cognitionem inducit, quae Dei amorem conciliat, quae nos denique reddit contra omnes impetus aduersantis concupiscentiae fortes, & praemunitos. Nam ex facundissimi Ioannis Casiani sententia, cum in omnibus uirtutum profectibus, & cum sanctorum expugnatione uitiorum: tum in hoc praesertim certamine gratia domini uictoria speranda est: ubi praecipuo, ac peculiari dono Dei est opus. Non enim in multitudine exercitus uictoria belli huius acquiritur: sed (sicut legimus) de caelo fortitudo est. Idcirco in ea re non fiducia uirium nitendum est nobis, sed uota facienda, sed auxilium desuper humilibus precibus impetrandum. Et, n. exire quodammodo de carne est, hominem constitutum in carne, desyderia carnis reicere, ac blandis eius imperiis non parere. Ideo impossibile plane creditur quenquam mortalium posse suis (ut aiunt) penis ad tam praecelsum donum, atque coeleste officium subuolare. Nulla quidem alia uirtute tam proprie carnales homines angelicis spiritibus coaequantur, quam merito, & gratia castitatis: quae quum subiecta sit ualidissimis insultibus carnalis concupiscentiae,

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

tantæ fortitudinis esse non potest ut sua seipsa ope tueatur. Quare assiduis precibus orandus est Deus, ut pro sua pietate, & clementia præstet nos in ea re perseverare incorruptos. Et iccirco præter statas preces, & illud nostrum horarium officium, cui studiose, ac pie nobis quotidie uacandum est, addendæ sunt & aliæ laudationes, deprecationes, & gratiarum actiones. Quin etiam ne propter nocturna tempora ulla sint intermissarum precum dispendia, in ipso quoque cubili ab oratione non est usquequaque cessandû: sed quoties exaturato longa quiete corpore intermittitur somnus, cui castimonie cura est, psalmos, precesque; pias, uel semisopitus immurmuret, ut uere dicere possit, quod legitur. Ego dormio cor meum uigilat. Si uero senio, aut ægritudine, aut alia quapiam occasione (ut sit quâdoque) diutius uigilare in ipsis stratis contingat: tunc meditando attentius psalmorum uerba singula, atque sententias interpretando, eo usque de Deo cogitet, quatenus mentem rerum sæcularium curis liberam, ac diuina solummodo meditantem, placidus rursus somnus auferat. Solet enim in ipsis noctis tenebris experientia mens acutius intueri, ac uelut clariori quodam lumine irradiata, misteria sanctiora, atque secretiora rimari. Nam facta intermissione curarum animus per soporem membrorum expeditior, ac promptior ad meditandum insurgit. Sed etiam mortis memoria tunc mordacius stringit, quatinus uehementius, quam interdiu: quod ad tollendam uoluptatum titillationem conducere maxime uideatur. Hoc autem ideo admonendum censui, quonia oculis tantibus, ac ociose torpentibus nobis innumeræ damnorum fallaciæ, & foeda cogitationum fantasmata nostris solent animis obuersari, & cum his impudica desideria, fomentaque; atque excitationa libidinis. Quod quidem quum optime nosceret Dauid rex ille sanctissimus, & si multis alioqui distractus negociis, septies tamen per diem, ac media nocte surgens domino laudes decantabat, & in

Cant. 5.

1. 118.

Psal. 118.

matutinis meditabat quomodo is fuisset adiutor sibi: ut
 in suis canticis ipse de se contestatum reliquit. Quid nos
 bis modo faciendum censetis: quibus illud redemptoris
 nostri Iesu assidue in auribus perstrepat, Vigilate, & ora-
 te, ne intretis in tentationem. Nempe oratio casta, et per-
 uigil est illa, quæ hominis animum adhuc intra carnis se-
 pta præclusum, & in terris degentē, miro quodā ascen-
 su sublimem in cœlum tollit: & Deum ipsum, quantum
 fas optare mortalibus, mentali propius repræsentat ob-
 tutui. Hæc inquam est illa, per quam tanta in ipsum Deū,
 ac proximum accendimur charitate, ut nullæ niues, nullæ
 frigora, nulli imbres beatum illud incendium possint
 extinguere. Hæc est denique, qua usque adeo à terrenis cu-
 piditatibus abducimur, & à carnis desyderiis amoue-
 mur, ut nihil uilius existimemus quàm terrena: nihil facio-
 lius obliuiscamur quàm carnalium uoluptatum. Magna
 inquit Chrysostomus arma sunt preces, magna securitas,
 magnus thesaurus, magnus portus: inde prædabile præ-
 dium: modo sobriæ sint, & mens nostra undecumque colo-
 lecta, ut nullus aditus inimico nostræ salutis fiat peruius.
 Sit ergo hæc precatio castis mentibus assidua comes, et
 admissa intimis penetralibus cordis, inde nunquam rece-
 dat. Hinc sibi quisque constituat contra concupiscentias fa-
 miliare præfugium: ut simulatque ingruerit hostis, statim
 mentem ad cœlum tendat, atque ardenter oret Deum, ni-
 hil hæsitans inde paratum affore sibi semper auxilium. *Psalm. 90.*
 Clamabit (inquit dominus) ad me, et ego exaudiam eū:
 cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, et glorifica-
 bo eum. Clamet ergo quisquis tentatur ad dominū, qui
 saluare nos potest: clamet autem non in contentione uo-
 cis, sed in lenitate potius et in simplicitate cordis, et dicat *Psalm. 6.*
 cum propheta. Miserere mei Deus quoniam infirmus
 sum, et quoniam conturbata sunt omnia ossa mea, et lū-
 bi mei impleti sunt illusionibus, et non est sanitas in caro-
 ne mea, Exurge domine adiuua me, et refloreat caro-



DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Psal. 91

mea uigore pudicitie: & similia uerba. Is sane sentiet, qui hoc fecerit, auxiliū de sancto, & inuisibiliter adiutus carere mox poterit cum eodem propheta, Audiuit dñs, & misertus est mei, & ipse factus est adiutor meus. Verum interorandum nobis solícite aduigilandum est, ne ineptis, & uanis uagationibus ita mēte aberrimus, et abstrahamur à nobis ipsis, ut aliud ore, aliud corde dicamus: quum uocis sonus cum sensu cordis, in oratione absq; ulla discrepantia copulandus sit. Quæ n. dementia nostra est, ab alienatis nobis, ac extra nos positis, uelle Deum attentum, & memorem nostri esse: ac nescientibus nobis quid precamur, preces nostras audire. Non est sane orare Deum, neq; placare, sed Deum potius irritare, & infestū reddere, ac contra nos ipsos prouocare. Quā ob rem orare dominum non labiis tantū, sed tota mente, & toto corde debemus, & tunc minime dubitandum est quin postea efficax, & fructuosa sit nostra precatio, et apprime nostris usibus profutura.

De castigatione carnis. Cap. XI.

Veruntamen scias te tandiu esse tutum posse in hoc certamine, q̄d in foeminarum consuetudinē, atq; conspectum caues: repellisq; obscenas cogitationes, atq; clamas frequenter ad dominum, et propterea meminisse debes oportere te semper accinctum stare, et quocunq; locorum pergas hostem, qui cū asidue decertandum est semper in eise tibi. Intus enim et in te sunt insidiæ, intus periculum, intus bellum et formidabile certamen: ut iam nihilo sane magis ab externis hostibus, q̄ ab intestinis odiis, et domesticis insidiis uerendum sit. Caro quidē sua, qua tenetur quisq; captiuus, q̄a propterea est semper ad malum, et præcipue ad libidinem, nobis quotidie uel potius singulis horis, atq; momentis, bellū indicit, nos oppugnat, nobiscū certat, et infestis signis, nulla spe pacis, aut induciarū intermissione configit. Pugnāt inquit Apostolus caro aduersus spiritum, et spiritus

Gala. 5.